

D ů v o d y :

Třebaže jest řízení pro pokoutnictví řízením kárným, platí pro ně ustanovení § 520 odstavec první poslední věta c. ř. s., podle něhož rekurs písemně podaný musí býti opatřen podpisem advokáta, an podle článku IV čís. 5 uvoz. zákona k c. ř. s. přísluší potrestanému rekurs podle §§ 514 až 528 c. ř. s., a jest proto těchto předpisů použití bezvýjimečně. Vytýká-li dovolací rekurent, že nebylo usnesení prvního soudu připojeno právní poučení, že podle § 520 c. ř. s. musí býti písemný rekurs opatřen podpisem advokáta a že potrestaný může podati rekurs i k zápisu u okresního soudu, přehlíží, že se tak stalo výzvou okresního soudu v P. ze dne 16. března 1934 k podpisu písemného rekursu advokátem a že protokolární rekurs podaný u krajského soudu v O. dne 19. března 1934 byl opožděný a zůstal by opožděným, kdyby byl býval toho dne podán i u okresního soudu a neměl proto nedostatek právního poučení na opožděnost rekursu vlivu. Že dovolacímu rekurentu nebylo lze, by si z vyšetřovací vazby obstaral podpis advokáta, jest bezpodstatným, poněvadž není zákonného ustanovení, podle něhož by se prodlužovala rekursní lhůta pro nepřekonatelnou překážku a o navrácení v předešlý stav nejde a nepřipadně poukazuje dovolací rekurent k ustanovení § 364 čís. 1 a 2 tr. ř., která se sem vůbec nehodí, poněvadž nejde o trestní řízení. Neopatřil-li dovolací rekurent písemný rekurs podpisem advokáta a nepodal-li rekurs v opravné lhůtě ani do protokolu okresního soudu (srv. rozhodnutí čís. 10.351 sb. n. s.), byl jeho rekurs opožděný a nebylo nedůvodnému dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 13552.

Pokud jest ve smyslu vyrovnacího řádu ze dne 10. prosince 1914 čís. 337 ř. zák. vyrovnacím řízením dotčen nárok na placení doživotní renty, k jejímuž placení se vyrovnací dlužník před zahájením vyrovnacího řízení zavázal smlouvou, zejména, pokud jest oprávněný odkázán na kvotu z jednotlivých dávek, či jest nárok na placení renty určití jednotnou částkou (kapitalisovati), z níž by pak bylo dlužníku platiti kvotu jako z každé jiné pohledávky podrobené vyrovnání podle schváleného vyrovnání.

(Rozh. ze dne 17. května 1934, Rv II 13/33.)

Žalovaný zavázal se svého času platiti žalobkyni měsíčních 300 Kč až do její smrti, kterýžto důchod platil řádně až do 15. září 1930. Dne 20. prosince 1930 bylo o jmění žalovaného zahájeno vyrovnací řízení. Do zahájení tohoto vyrovnání za dobu do konce roku 1930 měla žalobkyně proti žalovanému již splatnou pohledávku z důvodu oné renty 1.050 Kč. Žalobkyně přihlásila k vyrovnání žalovaného svou pohledávku z důvodu renty částkou 55.350 Kč a bylo jí též přiznáno hlasovací právo co do této výše pohledávky. Vyrovnání bylo uzavřeno na 70% kvotu a žalovaný se zavázal těchto 70% z přihlášených pohledávek splatiti v deseti stejných po sobě jdoucích čtvrtletních splátkách, počínaje dnem 15. července 1931 s jednoměsíční lhůtou vyčkávací. Žalovaný před žalobou zaplatil žalobkyni na tuto vyrovnávací kvotu

1.753 Kč 50 h a zbytek 2.121 Kč složil do soudní úschovy. Žalobě, by žalovaný byl uznán povinným svoliti, by žalobkyni bylo vyplaceno složených 2.121 Kč, vyhověl procesní soud první stolice potud, že uznal žalovaného povinným svoliti, by žalobkyni bylo vyplaceno ze složené částky 1.860 Kč. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky nižších soudů a vrátil věc procesnímu soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Jest řešiti otázku, zda a jak dalece jest ve smyslu vyrovnacího řádu ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák. vyrovnacím řízením dotčen nárok vymáhajícího věřitele na placení doživotní renty, k jejímuž placení se vyrovnací dlužník před zahájením vyrovnacího řízení zavázal smlouvou, zejména, zda jest oprávněný odkázán na kvotu z jednotlivých dávek, či zda jest nárok na placení renty určiti jednotnou částkou (kapitalisovati), z níž by pak bylo dlužníku platiti kvotu jako z každé jiné pohledávky podrobené vyrovnání podle schváleného vyrovnání. Jest rozeznávati mezi opětujícími se dávkami splatnými již před zahájením vyrovnacího řízení a těmi, jichž splatnost nastane později. Ony jest posuzovati jako jiné před zahájením vyrovnacího řízení dospělé pohledávky, při těchto však jest podle § 15 vyr. řádu rozlišovati mezi dávkami opětujícími se jen po určitou dobu a dávkami neurčitého trvání. V obou případech uvedených nastupuje na místo opětujících se dávek kapitalisování nároku, které se provede u dávek na určitou dobu ujednaných jich součtem po srážce zákonných úroků za mezičasí uvedené v § 14 (3) odst. vyr. ř. Tento součet jest pak pohledávkou věřitele, z níž dostane kvotu, určenou potvrzeným vyrovnáním. Naproti tomu u dávek neurčitého trvání provede se kapitalisace podle odhadní hodnoty pohledávky v době zahájení vyrovnacího řízení. Toto ocenění se děje podle pravidel počtu pravděpodobnosti (pojišťovací matematiky) s ohledem na okolnosti případu. I tu nastupuje pak na místo původního nároku na placení opětujících se dávek (renty), nárok na placení jednotné sumy, pokud se týče její kvoty. Účelem tohoto hmotněprávního opatření zákona bylo důsledné provedení zásady o stejném nakládání se všemi věřiteli, jichž pohledávky nepožívají přednostního práva (§§ 46 a 47 vyr. řádu). Oba nižší soudy nepostupovaly ve smyslu těchto zákonných ustanovení. Prvý soud řešil spor na jiném základě než bylo žalováno, přiznav žalobkyni nárok na placení neztenčených smluvených dávek (renty), ale jen do celkové výše nepopřené prý odhadní hodnoty jejího původního nároku, a podle toho vypočetl, že jest žalovaný v prodlení s částkou 1.860 Kč. Odvolací soud proti doslovu zákona neuznal v zásadě nárok žalobkyně na »odbytné« a poněvadž tento nárok jest podkladem žaloby o uvolnění deposita, zamítl žalobu v celém rozsahu. Nejvyšší soud nemůže ve věci sám ihned rozhodnouti nemaje dostatečný skutkový podklad. Odvolací soud se vzhledem k svému odchýlnému názoru nezabýval otázkou kapitalisace rentových pohledávek žalobkyně, ač žalovaný v odvolání napadl výpočet žalobkyně, která ve vyrovnacím řízení jako svou pohledávku přihlásila a ve sporu uplatnila patnáctonásobek celkového ročního příjmu na rentách. Žalovaný již v žalobní

odpovědi namítal nepřiměřenost, tvrdě, že odhadní hodnota nároku vzhledem ke stáří žalobkyně činí 19.793 Kč 20 h, přiměřenost popíral i v odvolání a činí tak i v dovolací odpovědi. Prvý soud zjistil z vyrovnacích spisů, že žalovaný ve vyrovnání n e p o p ř e l odhadní hodnotu renty udanou žalobkyní ve výši 54.300 Kč po srážce dávek splatných před zahájením vyrovnání, a z toho usuzuje, že by bylo proti dobrým mravům, kdyby ji nyní ve sporu popíral. Poukazuje při tom k § 63 vyrov. řádu ze 27. března 1931 čís. 64 sb. z. a n. Leč, nehledíc k tomu, že vyrovnací řád z roku 1914 nemá obdobného ustanovení, nelze za to míti, že žalovaný pouhým nepopřením výši pohledávky uznal. Vždyť podle vyrovnacího řádu z roku 1914 zjišťovaly se přihlášené pohledávky jen k vůli hlasování bez jakýchkoliv účinků na skutečný poměr mezi věřitelem a dlužníkem. Proto právě nelze z pouhého nepopření přihlášené pohledávky a z pozdějšího vytýkání její nepřiměřenosti usuzovati ani na prohřešení se proti dobrým mravům. Nemůže býti bráněno dlužníku, by dojde-li ke sporu o zaplacení pohledávky nebo její kvoty, neuplatňoval závažné námitky proti její pravosti neb výši. Nezbylo proto, než aby oba rozsudky byly zrušeny (§§ 496 čís. 3 a 513 c. ř. s.) a věc byla vrácena procesnímu soudu, na němž bude, by vhodným způsobem působil k tomu, by otázka odhadní hodnoty nároku žalobkyně v čase zahájení vyrovnacího řízení byla náležitě objasněna a aby provedl potřebné snad důkazy a pak dle uvedených směrnic znovu rozhodl.

Čís. 13553.

Nelze povolití exekuci na právo povinného, aby mu poštovní spořitelnou byly vydány peníze, které dojdou na jeho šekový účet.

(Rozh. ze dne 18. května 1934, R I 477/34.)

K vydobytí peněžité pohledávky navrhl vymáhající věřitel povolení exekuce zabavením práva příslušejícího straně povinné jako majitelce šekového účtu čís. 36.930 proti poddlužníku poštovní spořitelně v Praze na vydání peněz došlých na konto čís. 36.930. Soud prvního stálice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

D ů v o d y: V exekučním návrhu uvádí vymáhající strana, že vedla už několikrát exekuci na pohledávku, která příslušela povinné straně proti poštovní spořitelně v den doručení exekučního povolení, ale že strana povinná měla možnost částky na kontě došlé každodenně vybrati, a proto, že chce novou exekuci zabavením práva strany povinné jako majitelky šekového účtu zameziti, by povinná strana nevybrala peníze, které dojdou na konto. Vymáhající straně tedy jde vlastně o exekuci na peněžité pohledávky budoucí, to však není mimo případy pohledávek na služném a jiných opětujičích se důchodech v § 299 ex. ř. jmenované přípustné, poněvadž pohledávka strany povinné, jejíhož zabavení chce strana vymáhající dosíci, musí tu býti v okamžiku exekuce (viz Neumannův komentář k exek. řádu k § 294).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.